

Molí de Boixeda

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals. Molí de Boixeda s/n. (08259 Fonollosa)
Emplaçament Cruïlla entre les carreteres BV3012 i BV3008

Coordenades:

Latitud: 41.763301843962395
Longitud: 1.7296610692864882
UTM Est (X): 394403
UTM Nord (Y): 4624276

Classificació

Número de fitxa 08084 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1845
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La degradació que presenta l'edifici i les estructures del molí és molt acusada perillant la seva conservació i existència en les properes dècades.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 000500CG92A088
Autoria de la fitxa Raquel valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dv., 20/05/2005 - 02:00

Descripció

Edifici ubicat al costat de la riera de Fonollosa, que acull les instal·lacions del que va ser el molí propietat del mas Boixeda. Es tracta d'un edifici de planta baixa, planta -1, i planta -2 amb carcabà. L'edifici es troba construït aprofitant el pendent del terreny a tocar de la riera. Com a edifici és de planta rectangular cobert a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana on es troba l'entrada a l'edifici. A migdia de l'edifici s'estén un petit cos en perpendicular, la qual cosa fa que l'edifici tingui una planta final en forma de L. El conjunt s'ha aixecat en mur de parament irregular que combina la pedra i el maó. La façana d'accés a l'edifici es troba encarada al nord i s'accedeix mitjançant una porta allindada que permet entrar a la nau principal. Adossada a ponent d'aquesta planta baixa es troba la bassa. Es tracta d'una bassa quadrangular de grans dimensions, construïda en pedra i arrebossada amb ciment pòrtland. A l'interior de la planta baixa es conserven encara els eixos de la politges destinades a la generació de llum elèctrica. A la planta -1 s'ubiquen les estructures destinades a acollir l'estructura del molí pròpiament. Actualment només resta una de les moles de 164 cm de diàmetre x 29 cm de gruix, i una pica circular de 196 cm de diàmetre. Sota aquesta planta es troben les estructures del carcabà.

Observacions:

Segons informació oral procedent del Sr. Galobart del Mas Gabriela el molí només molia pel bestiar. Al nord de l'edifici del molí es troba l'actual casa coneguda com a molí de Boixeda. Es tractava de l'antiga casa dels masovers que portaven la producció del molí. Actualment es troba convertida en un restaurant.

Història

Els orígens del molí de Boixeda es troben associats al veí mas de Boixeda, propietari dels terrenys on s'assenta. L'any 1845 els propietaris del mas van tenir la idea de construir un molí al peu de la riera, a la cruïlla de camins entre l'actual BV3008 que seguia la riera fins a Sant Joan de Vilatorrada, i BV1512 que menava fins a Callús. L'objectiu era ampliar les rendes de la casa. El molí va ser sempre arrendat a masovers, cobrant la casa les rendes estipulades de la producció. En principi es va construir com a molí de grans, però aviat va començar també a funcionar com a serradora, i a principis del segle XX es va convertir en una turbina per generar llum elèctrica. També hi havia hagut una carnisseria i un forn de pa. La casa dels masovers es va convertir en restaurant l'any 1957. Malgrat que la família propietària es va traslladar a residir a Gaià per motius de casament i va abandonar el mas Boixeda, actualment continuen sent els propietaris.

Bibliografia

DAURA A, GALOBART J, PIÑERO J (1995) L'arqueologia al Bages. Col·lecció monogràfica n° 15. Centre d'Estudis del Bages. Pàg.291.

